

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op www.naarhetiak.nl (klik dan op de tekst "Naar het IAK" in de linker kolom).

1. Wat is de aanleiding?

In de Wet financiering politieke partijen (Wfpp) is bepaald dat uiterlijk vijf jaar na de inwerkingtreding van de wet (op 1 mei 2013) een verslag aan de Staten-Generaal wordt aangeboden over de doeltreffendheid en de effecten van de paragrafen 3 tot en met 5 van de wet in de praktijk. De Wfpp is in 2017 en 2018 integraal geëvalueerd door de onafhankelijke Evaluatie- en Adviescommissie Wet financiering politieke partijen (commissie-Veling). Deze commissie heeft aanbevolen om de Wfpp op een groot aantal punten aan te passen. In de op 25 januari 2019 aan de Tweede Kamer aangeboden kabinetsreactie op de evaluatie van de Wfpp is besloten dat de Wfpp n.a.v. het evaluatierapport van de commissie-Veling zal worden aangepast.

2. Wie zijn betrokken?

De aanpassing van de Wfpp zal gevolgen hebben voor de politieke partijen die onder de Wfpp vallen en aan deze partijen gelieerde organisaties (de zogeheten neveninstellingen).

3. Wat is het probleem?

De commissie-Veling heeft geconcludeerd dat de Wfpp op hoofdlijnen goed werkt en daarmee aan de gestelde doelen voldoet. Op onderdelen kan de wetgeving echter worden verbeterd en/of verduidelijkt. Met dit voorstel van wet wordt hier gevolg aan gegeven. Het voorstel bevat op hoofdlijnen de volgende voorstellen:

- De transparantie van giften aan politieke partijen en hun neveninstellingen wordt verder vergroot.
- Giften van buiten de Europese Unie (EU) en de Europese Economische Ruimte (EER) aan Nederlandse politieke partijen en hun neveninstellingen worden verboden. Giften uit de EU en de EER worden volledig transparant.
- Politieke partijen worden beter in staat gesteld om hun organisatie aan te passen aan wijzigingen in de hoogte van hun subsidie.
- Het adviesrecht van de Commissie van toezicht financiën politieke partijen wordt verbreed naar de hele wet.

4. Wat is het doel?

Doel van het wetsvoorstel is om de wet aan te passen naar aanleiding van het rapport van de Evaluatie- en Adviescommissie Wfpp.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Implementatie van de aangekondigde maatregelen vergt wijziging van een wet in formele zin waartoe alleen de wetgever op grond van artikel 81 e.v. van de Grondwet bevoegd is.

6. Wat is het beste instrument?

Financiële sturing, naleving en handhaving door middel van de voorgestelde maatregelen in het wetsvoorstel.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Voor Nederlandse burgers, bedrijven en milieu zijn er geen gevolgen. De uitvoeringslasten voor de overheid, de betrokken politieke partijen en hun neveninstellingen zullen in beperkte mate toenemen. Het verbod op giften van buiten de EU en de EER en de volledige transparantie over giften vanuit andere EU/EER-lidstaten dan Nederland zal tot een stijging van de administratieve lasten leiden. Dat geldt ook voor het voorstel om ook de neveninstellingen te verplichten voorafgaand aan een Tweede Kamerverkiezing aanvullende overzichten van giften en schulden te overleggen. Ook de verplichting voor politieke partijen om te melden wie uiteindelijk belanghebbenden zijn van de rechtspersonen die aan hen bijdragen boven het drempelbedrag hebben gedoneerd, zal tot een toename van uitvoeringslasten leiden.